

קונטרס

נועם שיח

שיעורי

הגה"צ אבדק"ק זר"מ

קראסנא

שליט"א

שיחה נעימה

לפרשת לך לך

שיעור הלכה

הלכות נקיון בגדים בשבת (ד)

גליון קכ"ו

בעזהש"ת

שיעורי הלכה ולקט שיעורי אגדה

שנאמרו ע"י

הגה"צ אבדק"ק ור"מ שליט"א

בבית מדרשינו

קהל עדת קראסנא

ב"פ יצ"ו

1601 44th Street

Brooklyn, NY 11204

אפשר להשיג הגליון
בבית מדרשינו

לקבל הגליון באימעיל, להערות
ולהארות, נא לפנות

noiayamsiach@gmail.com

לתרומות ולנדבות נא לפנות
לאימעיל הנ"ל
וזכות הרבים יהא תלוי בו

עץ "חיים" הוא למחזיקים בה

גלויות "נועם שיח" להפצת דבר ה' זו הלכה
נתנדבו ע"י הגבר שם עול לעצמו להחזיק ולפאר
מריביצי התורה ולומדיה

ה"ה הרבני הנגיד

מו"ה חיים הלוי מייזעלס הי"ו

לעילוי נשמת הוריו

מו"ה ר' יעקב ארי' בן מו"ה ר' מרדכי צבי הלוי ע"ה

גלב"ע כ"ח אב שנת תשס"א לפ"ק

וזוגתו מרת צירל בת מו"ה ר' משה הלוי ע"ה

גלב"ע י"ז חשוון שנת תש"נ לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה.

כל הזכויות שמורות

Copyright 2023 ©

תוכן הענינים

ג ..... דרוש לפרשת השבוע

ז ..... שיחה נעימה

דבר הלכה

יב ..... האם מותר לנער בשבת את הבגד שנמצא עליו טל

יד ..... האם מותר לנער בשבת את השטריימע'ל שנרטב במים

יד ..... מה הדין בבגד או כובע של פלעסטי'ק

טו ..... מה הדין בשלג הנמצא על הבגד בשבת, האם מותר לנערו

דרוש לפרשת לך לך

וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מָה תַּמְנִן לִי וְאַנְכִי הוֹלֵךְ עִרְיָרִי
וּבֶן מְשֻׁק בֵּיתִי הוּא דְמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר: (בראשית ט"ו ב)

שם ברש"י שזוה היה על בשורת הזרע, ויא"כ למה פקפק ח"ו בדברי ה', ועי"ש מה שתרצו.

ויש לפרש עוד בס"ד דלהלן בפרשה כתיב (בראשית י"ז ה') ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם, כי אב המון גוים גתתיך, וברש"י (ד"ה כי אב המון גוים) כ' לשון נוטריקון של שמו (אב'ה'ם) וכו' ואפ"י ר"ש שהיתה בו מתחילה לא זזה ממקומה וכו', היינו כי הגם שהיה צריך להיקרא שמו אב'ה'ם מלשון אב המון גוים בלא האות ר"ש, אבל לא רצה הקב"ה להזיז את האות ר"ש משמו של אברהם כמו שהיה בשמו בתחילה.

בפרשת השבוע (בראשית ט"ו ב) ויאמר אברם ה' אלוקים מה תתן לי ויאנכי הולך ערירי וגו'.

והקשה הרמב"ן (בד"ה ויאמר אברם ה' אלוקים מה תתן לי) וז"ל, ויש עליך לשאול שכבר נאמר לו לאברהם (לעיל י"ז ט"ו) את כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם, ושמתי את זרעך כעפר הארץ, ואיך יאמר עתה ויאנכי הולך ערירי והנה בן ביתי יורש אותי, ולמה לא האמין בנבואה הראשונה כאשר יאמין בזאת, עכ"ל"ק, וכן הקשה האוה"ח הק' (בד"ה ויאמר אברם ה' לי לא נתת) הלא הקב"ה כבר הבטיח לו שיתן לו זרע, וכבר בנה אברהם מזבח לה' (בראשית י"ב ז') וכמבואר

ביאור למה לא השמיט הקב"ה אות רי"ש משמו של אברהם אבינו

לאברהם, והעידו הכל אברהם הוליד את יצחק, ע"כ.

ומבאר עפ"י מה שכ' בס' אהל יעקב (מהמגיד מדובנא זצ"ל, פ' וירא) עה"פ (בראשית כ"א א') וה' פקד את שרה, דהקב"ה כאשר ברא את העולם נתן בה כוח וטבע שתתנהג תמיד בדרך הטבע לא ישונה, אך **לפעמים לעת הצורך משנה הקב"ה הטבע ועושה חוץ לדרך הטבע**, והוא הנקרא 'נס'.

ואפשר לבאר בזה דהטעם למה לא רצה הקב"ה להשמיט את האות רי"ש משמו של אברהם אבינו, בהקדם מה שכ' בס' אבן שלמה (מהגה"ק משאמלוויא זצ"ל, פ' תולדות אות ב'), לפרש מאמר חז"ל שמוכא ברש"י פ' תולדות (ד"ה אברהם הוליד את יצחק) לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה וכו', מה עשה הקב"ה צר קלסתר פניו של יצחק דומה

כשהקב"ה משנה טבע הבריאה הוא רק בדרך שאלה

ועפ"י ז גם כשנפקדה שרה יש לומר שלא היה בזכותא של אברהם ושרה אלא יען שנענשו בית אבימלך כמו שאה"כ (בראשית כ' י"ח) כי עצר ה' בעד כל רחם לבית אבימלך וגו', א"כ ניטלה אז ע"י הקב"ה את הטבע של כוח הלידה, **ע"כ השלים הקב"ה להטבע ע"י שפקד את שרה**, עכתו"ד האהל יעקב.

וכ' ע"ז האבן שלמה דזה הוא מדריגה קטנה לומר דאברהם ושרה לא נפקדו אך מפאת השלמת חסרון הטבע בבית אבימלך, **אלא מסתבר יותר שהם נפקדו**

אולם לפעמים כשצריך הקב"ה לשנות הטבע הוא רק בדרך שאלה, כי אח"כ משלם הקב"ה להטבע לבל יחסר מהטבע הנגזר לה, וכמו שאמרו חז"ל בגמ' חולין (דף צ"א:): עה"פ (בראשית ל"ב ל"ב) ויזרח לו השמש, וכי לו לבד זרחה הלא לכל העולם זרחה, אלא שמש ששקעה 'בעבורו', היינו מה ששקע לו השמש קודם הזמן חוץ לדרך הטבע כשבא יעקב להר המוריה, ע"ז שילם הקב"ה והשלים להשמש מה שחיסר ממנה וזרחה עבורו קודם הזמן.

ע"כ לסתור דברים אלו צר הקב"ה קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם, דהיינו קדושת הפנים שהוא עיקר הקלסתר, דמצד השלמת הטבע היה די במה שילדו איש פשוט ודי בזה להשלמת חסרון הטבע, אבל מה שהיה זאת הפקידה מיוחדת בנס חדש הוא משום אהבת הקב"ה להם, ע"כ נולד יצחק במעלת צדיק וקדוש דומה לקלסתר פנים של אברהם בכל מיני שלימות, ובזה סרו דברי ליצני הדור, ע"כ תוכ"ד.

ואפשר להוסיף על דבריו שזה מש"כ (בראשית כ"א ג') ויקרא אברהם את שם בנו הנולד 'לו', וכן בהמשך הפסוקים (בראשית כ"א ה') ואברהם בן מאת בהולד 'לו', שהכתוב בא לרמז שאברהם הוליד את יצחק 'לו' היינו בשבילו ולא בשביל להשלים חסרון חוק הטבע.

מצד זכות עצמן ואהבת הקב"ה אליהם, ועשה הקב"ה להם נס חדש להראות חיבתו לפני המקום.

ולכן כתיב 'אברהם הוליד' את יצחק בלשון מפעיל, ולא 'ילד' את יצחק, רוצה לומר שאברהם היה הגורם והמפעיל לזה, ובזכותו הוליד את יצחק ולא להשלים חסרון הטבע.

ומעתה יש לומר שמה שאמרו ליצני הדור מאבימלך נתעברה שרה, היינו שגם ליצני הדור ידעו היטב שנתעברה מאברהם, אך אמרו שע"י שעצר עצר ה' בבית אבימלך בעד כל רחם, ע"י כן נפקדה שרה להשלים חסרון חוק הטבע, ולא היה זה מחמת זכותם ואהבה מיוחדת מהקב"ה לאברהם ושרה.

כל הטבע משועבד לאברהם אבינו ואינו צריך להשאיל מהטבע

קרחו בזכותו של אברהם, ועי"ש בעץ יוסף בשם מדרש שוחר טוב (מזמור ק"ד) ב'ה'בר'א'ם הם אותיות א'ב'ר'ה'ם.

א"כ לפי"ז בודאי שכל הטבע משועבד לאברהם ואי"צ להשאיל מהטבע כמש"כ בס' אהל יעקב, אלא כמבואר בס'

והנה ראיתי לבאר מה שכ' רש"י בפרשתו (בראשית ט"ו ה') בד"ה ויוצא אותו החוצה, אמר לו וכו' אברם אין לו בן אבל אברהם יש לו בן ע"כ, דמבואר במדרש (ב"ר פ"ב ס"ט) דהעולם נברא בזכות אברהם, דכתיב (בראשית ב' ד') אלה תולדות שמים וארץ בהבראם, א"ר יהושע בן

ובזה א"ש למה השאיר הקב"ה את האות רי"ש בשמו של אברהם,

לרמז בשמו את האותיות של תיבת ב'ה'ב'ר'א'ם, היינו שכל העולם כולו נברא בזכות אברהם ומשועבד לאברהם, וכדאי הוא אברהם להוושע בזכות עצמו.

וזה מה שאמר לו הקב"ה, אברם אין לו בן אבל א'ב'ר'ה'ם שזה אותיות ב'ה'ב'ר'א'ם יש לו בן, ויוולד לו זרע בזכות עצמו.

אבן שלמה שכדאי הוא אברהם לעצמו שיעשו לו ניסים.

ועפי"ז יש ליישב שפיר קושיית הרמב"ן והאזה"ת הק' למה שאל אברהם להקב"ה אחר שהבטיח לו בנים, מה תתן לי ואנכי הולך ערירי, כי כוונתו בזה היה לידע שבזכות עצמו יוושע בבנים ולא מה שצריכין להשלים את הטבע בעד עצירת רחם בבית אבימלך, וזה מ"ש אברהם, מה תתן 'לי', היינו בזכותי.

שיחה נעימה

וענה הראש ישיבה, שלמד ענין זה מהא דכתיב בפרשת נח (בראשית ז' כ"ג) וישאר אך נח בתיבה, ופרש"י שהיה נח גונה וכוהה דם מטורח הבהמות והחיות, וי"א שאיחר המזונות לארי והכישו, ע"כ.

והקשה למה באמת איחר נח את המזונות רק לארי ולא של החיות והבהמות האחרות שהיו בתיבה.

ותירץ זאת עפ"י דברי חז"ל בגמ' סנהדרין (דף ק"ח:) שהיה הארי חולה, ואמר רב לא בציר משיתא ולא טפי מתריסר, זינא אשיתא, ופרש"י שאין לך מי שאחזתו כמה שהיא מזינו אותו לא פחות משהי ימים ולא יותר משנים עשר יום, ובס' תורת חיים (להגאון רבי אברהם חיים שור זצ"ל) מב' **שהארי מחמת חוליו לא היה יכול לאכול כמה ימים**

אחד מגדולי התורה ומבוני היהדות החרדית בארה"ב היה הגאון רבי אברהם קלמנוביץ זצ"ל ראש ישיבת מיר (חותנו של הגאון רבי שמואל בירנבוים זצ"ל), וראיתי בס' משחת שמן (להגאון רבי חיים קויפמן זצ"ל) שמיד אחרי שהגיע לארה"ב **לאחר המלחמה תיכף ומיד התחיל לפעול במסירות נפש עצומה לייסד את ישיבת מיר** כאן בארה"ב, כדי להקים שם ושארית לישיבה הקדושה שפעלה במיר שבליטא, ושאלוהו מקורביו מדוע הוא מתאמץ כל כך לייסד עוד ישיבה, הרי כבר יש כאן כמה ישיבות (ישיבת תורה ודעת כבר נתייסדה אז ע"י הגאון רבי שרגא פייבל מנדלוביץ זצ"ל), ואם יש בחור שנפשו חשקה בתורה ומחפש ישיבה ללמוד בה, יש לו ישיבה היכן ללכת ללמוד.

מקום לתירוצים, והיה צריך נח להתאמץ מעבר לכוחו בהתאמצות מרובה, והיה צריך להיכנס בכל שעה ושעה לבדוק האם כבר הבריא הארי ויכול כבר לקבל מזונותיו ולאוכלם, כי אם ארי זה שהיה יחידי בעולם ימות, הרי לא ישאר שום זכר בעולם בקיום מין זה, והקב"ה הרי צוה לו לנח להכניס את המינים בתיבה (בראשית ז' ג') לחיות זרע על פני כל הארץ, ומכיון שלא נתבונן נח בדבר זה לכן נענש והכישו הארי.

וביאר, שכן הוא הדבר בענין הישיבות הקדושות לאחר המלחמה שנחרב

עולם הישיבות באירופא, ועכשיו צריך להציל את קיום המין של כל העולם, שהרי העולם כולו קיים רק בזכות התורה הק', **ובשעה כזו אי אפשר לעשות חשבונות ולומר הרי ישנם כבר ישיבות מסוימות ולמה לי למסור נפשי על דבר זה**, הרי הקב"ה מצפה לראות שיבנו מחדש את עולם התורה, והרי אין ישיבה אחת דומה לחברתה, וכל אחד רוצה ללמוד בדרך הלימוד שלו, ולכן כל ישיבה שמוסיפים

כמבואר בגמ' שהחמה מזינתו, וכשהביא לו נח בימים אלו את מזונותיו ראה שהארי לא אוכלם, **ולכן לא הקפיד כ"כ להביא לו מזונותיו בזמנו**, ובאותו היום כבר הבריא הארי והתחיל הרעב להציקו מאוד, אבל נח לא נודע לו הדבר שכבר הבריא ולכן נתאחר בהבאת המזונות, ועי"ז הכישו הארי.

ויש להבין שבכ"ז למה נענש נח על איחור המזונות רק פעם אחת, הרי הוא היה עסוק כל הזמן עם טרדת האכלת המזונות לשאר החיות והבהמות אשר איתו בתיבה, ומהיכן היה לו לדעת שכבר נתרפא הארי מחוליו ומחכה למזונותיו.

ותירץ הגאון רבי אברהם זצ"ל, כי אפילו שיתכן שבמצב רגיל לא היה נח נענש על האיחור כי באמת היה טרוד מאוד בשאר הענינים של התיבה ולא היה נאשם על כך, אבל בענין החיות שבתיבה הדבר היה שונה, כי הרי החיות והבהמות שנשארו בתיבה היה בשביל קיום מין זה בעולם, ומהחיות הטמאות היה רק שנים מכל מין ומין, **והיה זה מלחמת קיום ואין כאן שום**

לבנות מסייעים עי"ז לקיום עולם התורה, ואין זה הזמן לתירוצים אלא חייבים להשקיע את כל הכוחות והאפשרויות ולפעול במסירות נפש יתירה להקים עוד ישיבות.

כשכ"ק זקיני זצ"ל הגיע בשנת תשי"ב לארה"ב לאחר המלחמה כבר היו

קיימים הרבה ישיבות, וניסו לשכנעו שלא יתאמץ כ"כ להקים כאן את ישיבתו, ולא קיבל זאת, ואמר שכל ישיבה וישיבה יש לה את הדרך שלה, ואינו דומה ישיבה אחת לשניה, ולכן התאמץ בשארית כוחותיו ויסד את התלמוד תורה והישיבה הק' של קהילתינו המעטירה.

בסוף הפרשה (בראשית י"א ל"א) כתיב, ויקח תרח וגו' ויצאו אתם ללכת ארצה כנען, ויבואו עד חרן וישבו שם.

והנה תרח לא קיבל שום ציווי מהקב"ה היכן ללכת, אלא הוא בעצמו חישב ללכת לארץ כנען שהיא ארץ ישראל.

ובספורנו מבאר **הטעם מדוע בחרו ללכת לארץ ישראל**, כי בכל הדורות אפילו כשעדיין לא נתקדשה ארץ כנען בקדושת הארץ, ידעו כולם שארץ ישראל מושכלת ורצויה מכל הארצות, וכמו שכ' (דברים י"א י"ב) ארץ אשר ה' אלוקיך דורש אותה, ולא הוזק אוירה מגשם המבול כאויר של כל הארצות, וכמו שאמרו חז"ל (ב"ב קנ"ה): אוירה דארץ ישראל מחכים.

ובתחילה אכן חשב תרח ללכת לארץ ישראל ולהתיישב שם, **אבל למעשה לא הגיע עד לשם**, אלא הגיע לחרן והתיישב שם כמ"ש (בראשית י"א ל"ב) ויבואו עד חרן וישבו שם, וימת תרח בחרן,

אבל לא כן היה הדבר אצל אברהם אבינו דהתורה מעידה עליו (בראשית י"ב ה') ויצאו ללכת ארצה כנען ויבואו ארצה כנען.

ורואים אנו הנפק"מ בין עכו"ם לישראל, שהעכו"ם אפילו כשהוא יודע שארץ כנען — ארץ ישראל הי הכי טובה מכל

מסופר על הרה"ק האדמו"ר הביית
ישראל מגור זצ"ל, שהגיע פעם אחת לשמחת שבע ברכות אצל אחד מחסידיו והתיישב על יד החתן, וראה שעל השולחן מונח סאד'ע פלא'ש שהיה פתוח בלא הכיסוי (הפקק) שעליו, ופנה להחתן ושאלו היכן הוא הכיסוי (הפקק), וכל אחד ראה ותמה מה היא כוונתו החריפה של שאלה זו, (ידוע היה בעל בית ישראל בשאלותיו החריפות שהיה בהם כדי ללמד תורה ומוסר), ואז לפתע הוריד האדמו"ר את כובעו מעל ראשו והתכופף מתחת לשולחן לחפש את הכיסוי, כמובן שכל החסידים שהיו כבר ג"כ התכופפו על הקרקע לחפש את הכיסוי הנאבד.

ואז הגיע במהירות אחד מהחסידים מקצה החצר והביא להאדמו"ר את הכיסוי שנאבד, והרבי לקח את הכיסוי ובשמחה סגר את הסאד'ע פלא'ש שהיה פתוח.

ופנה להחתן ולחש לו באזנו איזה מילים כדרבנות, וכל קהל החסידים שהיו שם ראו ותמהו מה הם הדברים שלחש הרבי

הארצות ויש לו רעיונות ושאיפות טובות להגיע לשם, ואפילו שכבר מתחיל לעשות השתדלות לדבר זה, אעפ"כ אינו גומר מחשבתו להלכה למעשה ונשאר רק עם הרצונות ובסופו של דבר התיישב בחרן.

אבל אצל אברהם אבינו היה הדבר אחרת מתרח אביו, שגם הוא היה לו מחשבה טובה זו, וכציווי הקב"ה שילך ארצה כנען לארץ ישראל, וכן היה הלכה למעשה שקיים בשלימות את מחשבתו והוציאה מן הכוח אל הפועל ויבוא ארצה כנען, **וזה דרכם של בני ישראל בכל דבר ודבר, ההיפך מגוי.**

ודבר זה נוגע גם לנו, שהרי לפני כשבוע בשמחת תורה בודאי כל אחד ואחד חשב מחשבות טובות וחישב להוציא לפועל הקבלות הטובות שקיבל עליו ללמוד ביתר שאת את התורה"ק ולהתאמץ ללכת בדרכי ה', ולכן צריך כל אחד לראות שאכן יתקיימו מחשבותיו ושאיפותיו הטובות שיצאו מן הכוח אל הפועל.

החתונה, אבל אם לא יסגור היטב את כל השאיפות במסגרת טובה ורצויה, אז הכל יתפוגג ויפרח באויר ולא ישאר מכל הקבלות הטובות שום דבר.

ואנו כולנו היינו חתני התורה בשמחת תורה, שמחנו ורקדנו עם התורה הק' והיה לנו שאיפות גדולות וטובות, וצריכים אנו לסגור ולנצור היטב את השאיפות הטובות האלו שלא ילכו מאיתנו ונוכל להגיע אליהם ולקיימם הלכה למעשה.

באזניו של החתן, אבל לא העיזו לשאול באותה העת להחתן מה אמר לו הרבי.

וכעבור כמה דקות ספורות כשיצא הרבי ממקום השמחה, כולם התאספו סביב החתן לשמוע מה הם דבריו הק' שהאדמו"ר לחש לו באזניו, וענה החתן שאמר לו, ראה נא שבאם לא סוגרים היטב את הסאד'ע פלא'ש אז תוך זמן קצר כל הגע'ז יוצא החוצה ונשאר בהפלא'ש רק מים רגילים, **וכן הוא הדבר אצל חתן**, שיש לו שאיפות גדולות וקבלות טובות בזמן

שיעור הלכה

יום ראשון פרשת האזינו כ"ו אלול תשפ"ד

הלכות נקיון בגדים בשבת (ד)

האם מותר לנער בשבת את הבגד שנמצא עליו טל.

ביארנו בשיעורים הקודמים, מקור הדין של איסור ניקוי הבגד בשבת בגמ' שבת (דף קמ"ז:). אמר רב הונא המנער טליתו בשבת חייב חטאת, ולא אמרן אלא בחדתי (חדש), אבל בעתיקי (ישן) לית לן בה, ולא אמרן אלא באוכמי (שחור) אבל בחיורי (לבן) לית לן בה, והוא דקפיד עליה, ע"כ.

ובגמ' (שם) איתא, אביי הוה קאי קמיה דרב יוסף, אמר ליה (רב יוסף לאביי) הב לי כומתאי (כובע שלי) **חזא אביי דאיכא טלא עליה** הוה קמחסם למיתבה ליה, אמר ליה רב יוסף נפוץ שדי, אנן לא קפדינן, ע"כ.

פי' שאביי היה מהסס האם להביא את הכובע לרב יוסף כיון שהיה עליו טל ואין מכבוד רבו להביא לו כובע שיש עליו טל, אבל חשש לנער את הטל מהכובע כיון שיש בזה איסור מלבן, **ואמר לו רב יוסף שאינו צריך לחשוש מכך, כיון שהוא אינו מקפיד**, והרי קפיד הוא מהג' תנאים לחיוב כמבואר בגמ'.

והנה במימרא דרב הונא לגבי מנער טליתו כבר למדנו בשיעורים הקודמים את המחלוקת של רש"י ותוס' בביאור דברי רב הונא, דלדעת רש"י מיירי במנער טליתו מהאבק או העפר ובכ"ז חייב, ודעת התוס' הוא דמיירי במנער טליתו מן הטל, אבל באבק ועפר אינו חייב.

אבל בעובדא דרב יוסף מפורש לכו"ע דמיירי במנער טליתו מן הטל וחייב, **דגם רש"י מודה** **דהמנער טליתו מהמים שעליו חייב הטאת משום מלבן**, אלא שרב יוסף לא חשב מלנער משום דבעינן גם התנאי של 'קפיד עליה', והוא לא היה מקפיד.

ויש לדעת, כי איסור לנער הבגד מן המים שעליו הוא **גם במים מועטים**, ואפילו שאינו מכבס ממש אלא רק מנער בלבד, וכן צריך שיהא ג' תנאי החיוב כמבואר לעיל.

הנהה הענין של נייעור הבגד מהטל שעליו אינו כ"כ מצוי אצלינו, כי הטל בדרך כלל נמצא רק בשעות של לפנות בוקר, אמנם דין זה נוגע גם אצלינו באופן שהבגד או הכובע נרטבו ממי גשמים שירד עליהם או שנפלו לתוך המים בשבת, ועפי"ז כ' הרמ"א (סעי' א) על דברי המחבר דאסור לנער הטלית מן הטל שעליה, כש"כ שאסור לנער בגד שנשר במים או שירדו עליו גשמים, ודוקא בבגד חדש שמקפיד עליו, עכ"ל.

ובמג"א (ס"ק ב) מפרש את דברי הרמ"א שכ' 'שמקפיד עליו', היינו דמסתמא הוא מקפיד עליו לנער לפי שמתקצר ע"י המים, ומבואר באחרונים (עי' משנ"ב ס"ק ג) שבאופן שהרבה מים ירדו על הבגד אז אין נפק"מ בין בגד שחור לשאר בגדים צבעונין, ובכל צבעי הבגדים אסור לנער את המים משום איסור סחיטה, ואינו דומה לטל שהם מים מועטין ולכן אינו מקפיד לנער אלא בגד שחור, אבל כאן שהמים הם מרובים הדרך הוא להקפיד בכל צבעי הבגדים, ויש בו משום סחיטה.

ברמ"א כ' שאיסור נייעור בגדים מהגשמים שירדו עליו הוא דוקא בבגד חדש, אבל בבגד ישן מותר לנער מהגשמים.

אבל המג"א (ס"ק ב) כ' בשם ספר הזכרונות דיש להחמיר אפילו בבגד ישן, והטעם הוא משום דלא פלוג רבנן בדבריהם ובכל ענין אסור לנער בגד שנפלו עליו הרבה מים, משום איסור סחיטה, ובשו"ע הרב (סעי' ב) כ' ע"ז וז"ל, וטוב לחוש לדבריו.

היוצא לנו מזה, דאם נרטב הבגד או הכובע בשבת מהגשמים שירדו עליו, עדיף שלא לנערו כלל מהמים, אלא יתלהו בביתו עד שיתייבש.

האם מותר לנער בשבת את השטריימע'ל שנרטב במים.

הנה כל מה שביארנו לעיל הוא לגבי ניעור הבגד מן המים, ובפוסקים דנו מה הדין לגבי ניעור השטריימע'ל בשבת מהמים שעליו, ו**צדדי השאלה הם**, שהרי השטריימע'ל עשוי משערות של חיה שלכאורה אין כאן איסור של מלבן מכיון שאין הוא הדרך לכבס את השטריימל כמו בבגד, אבל הרי בנייעור בגד מן המים יש עוד איסור והוא איסור סחיטה, ומכיון שהרי קי"ל דאין איסור סחיטה בשערות מה"ת, ואיסורו הוא רק מדרבנן (רמב"ם פ"ט הלכה א'), א"כ יתכן לומר שנייעור השטריימע'ל כיון שאינו סוחטו ממש בידים אלא רק מנערו מהמים, **באופן כזה לכאורה יש להתיר**.

אבל בערוך השולחן (סעי' ה') **כ' דיש להחמיר בענין זה**, וכ' הפוסקים דאי"צ להחמיר רק בשטריימע'ל שנראה חדש ולא בשטריימע'ל ישן, **ובישן יכול לנער בשבת מהמים שבתוכו**, ובכ"ז הדבר צריך עיון, **ועדיף להחמיר בזה**, ובפרט שיש לו קאפע'ל באמצע השטריימע'ל שאינו עשוי משערות אלא מסחורה.

מה הדין בבגד או כובע של פלעסטי'ק.

בזמנינו הדבר מצוי מאוד, שלובשים את המעיל הפלעסטי'ק בעת הגשמים, וכן את הכיסוי של פלעסטי'ק שלובשים על הכובע או השטריימע'ל.

וכ' הפוסקים שפלעסטי'ק אינו בגד של בגד שמבואר ברמ"א שאסור לנערו מהגשמים שעליו, ולכן מותר לנער את המעיל גשמים מהמים שעליו וכן את כיסוי הפלעסטי'ק שעל הכובע.

ובזמנינו שיש את השטריימע'ל וכן את הכובע ביבר שעשוי כולו משערות של פלעסטי'ק, אז אין איסור כלל לנערם בשבת מהגשמים שירדו עליהם.

וצריך להשים לב, כשמנער את המים מעליו, שלא לנערם סמוך לקרקע שצומחים בו עשבים או זרעים, כי עי"ז יכול להיכשל ח"ו באיסור זורע ע"י שמנער את המים על עשבים והזרעים, (כמבואר בס' של"ו סעי' ג').

מה הדין בשלג הנמצא על הבגד בשבת, האם מותר לנערו.

בענין שלג הנמצא על הבגד יש לדון **שאינו דומה לטל מב' אופנים**, א. שאינו בלוע היטב בבגד כמו הטל אלא נמצא על הבגד מלמעלה, ב. שהמנער את הבגד מהשלג שעליו אין כוונתו לנערו מהמים, אלא כוונתו לנערו מהשלג הלבן שנמצא על בגדו שאינו רוצה להיכנס לביתו או לכל מקום שהוא באופן כזה.

ומצינו ג' שיטות בהלכה בנדון זה.

א. בס' האגודה (הל' שבת סי' קפ"ג) **כ' בפירוש לאיסור** וז"ל, המנער תליתו חייב, פ"י ר"י מטל ומשלג, דהוי כיבוס, אבל מעפרורית שרי, עכ"ל, וכן מביאו הא"ר (ס"ק א') וכ"כ בשו"ת לבושי מרדכי (בהקדמה באו"ח), ומבאר **הטעם לאיסור** וז"ל, בימי החורף אסור לנער הבגד למען הפיל את השלגים שעליו לכל הפירושים, (בין לרש"י ובין לתוס'), גם כי ברוב הפעמים תחת השלג נתלחלח הבגד משארית מים, כנלענ"ד להזהיר בזה, עכ"ל, וכמובן שצריך ג"כ שיהא הג' תנאים כמו ב'טל', דשלג אינו דומה לבגד שנרטב ע"י גשמים.

ב. הביאור הלכה (ד"ה מן הטל שעליה) מביא את דברי הא"ר וז"ל, ונראה לי **דאם עדיין השלג לא נמס כלל מותר**, דהוה כעין נוצות המבואר לקמן בהג"ה (סוף סעי' א') דמותר לנערם, משום דעומדין מלמעלה ולא נכנסין בתוכו, עכ"ל, היינו שלדעת הביה"ל יש חילוק בדין זה, דאם השלג עדיין לא נמס כלל מותר לנערו מהבגד, דהוה כעין נוצות שעל הבגד שמותר לנערם, אבל אם השלג כבר נמס קצת אסור לנערו מהבגד, דאז דינו כמו טל שעל בגדו שאסור לנערו, שע"ז יוצא גם המים שנבלע בתוך הבגד.

ג. בס' תורת שבת (ס"ק א') כ' דאין נפק"מ אם השלג עדיין לא נמס כלל, **אלא אפילו אם כבר נמס קצת מ"מ מותר לנער מהבגד**, ומכ' דהטעם הוא משום דאין כוונתו בניעור זה לנער את הבגד מהמים שבתוכו כמו בטל, אלא כוונתו רק להסיר את מראה הלבן של השלג שעליו.

אבל לפי מה שביארנו לעיל דעת הביה"ל שנקט לחומרא שאם השלג כבר נמס קצת אז אסור לנער את הבגד, מכיון שזה דומה למלבן כמו בניעור הטל מעל בגדו, **לפי"ז צריך להיזהר** כשנכנס לביתו או לביהמ"ד בשבת בימי החורף כשיש שלג בחוץ, שצריך לנער בהקדם את השלג מעל בגדו, מכיון שאם יכנס לבפנים וימתין מעט אז ע"י החום שבתוך הבית ימס קצת מהשלג שעל בגדו ואם ינערו יעבור על איסור מלבן, **ובודאי שעדיף לנער מחוץ לפני שנכנס לבפנים**, שלא יכנס לחשש איסור.

ובביה"ל (שם) מסיים וכו', וז"ל **אך יזהר לנער ב'קל'**, דאף אם היה נמס קצת ולא מינכר, לא יפול, עכ"ל, ומשמע מדבריו שאפילו באופן שהשלג עדיין לא נמס כלל מכל מקום יש לחשוש שנכנס קצת מהשלג לתוך הבגד, ואם ינערו היטב אז יכשל באיסור מלבן כמו דאמרינן בטל.

ולכן כ' דיזהר לנער בקל, דאז אפילו אם נכנס קצת מהשלג לתוך הבגד, לא יפול לחוץ על ידי הניעור הקל.

וכמבואר לעיל **שכל זה הוא דוקא כשיש גם את ג' תנאי החיוב**, היינו בגד שחור, חדש, ומקפיד עליה, כמו בדין של טל.

וההגדרה של 'ניעור קל', מבו' בפוסקים דזה רק אם מנער את הבגד כדי להסיר את השלג הנראה מעל הבגד, וזה נקרא ניעור קל, אבל אם מנערו יותר מכך הוה כניעור ממש ואסור.

סימן
טוב
ומזל
טוב

בס"ד

קול צהלה ורינה שפתינו תרננה

מרכת שלט 2016

ברגשי גיל וחרוה, מתוך שמחת לב הומיה, עלי גליון נביעה, מעט אשר העט יכול להכילה, קדם האי גברא יקירא, אשר רוח חיים אותו מקיפה, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, ובפרט בהפצת התורה עלי שי"ח לרוממה, ובגנין היכלי תורה בפאר ותפארה, להנעים אותה על לומדיה בהאררה

ה"ה הרבני הנגיד הנכבד והנעלה
הרב החסיד
רבי חיים הלוי מייזעלס הי"ד
פטרון מכון נועם שי"ח

לרגל השמחה השרויה במעונו
בשמחת נישואי בתו הכלה הבתולה המהוללה שתי"ח
עב"ג

החתן המופלג בתוי"ש

כמר חנני' יו"ט ליפא נ"ד

בן מוה"ר נתן גראזינגער הי"ד

- א ברכה אחת היא לנושא עול התורה בתפארה
- ב ובברכות שמים ממעל יחולו על ראשו לנור עטרה
- ג עת השמחה השרויה במעונו של האי גברא יקירא
- ד כס לכב ואמיץ כח מלא רוח עצה וגבורה
- ה זו הנדיבה והפתוחה תמיד לצדקה וחסד לפזרה
- ו ושב אוהלים ומחבב התורה כנתינתה בחזרה
- ז ומע מעם ומכובד בפי כל באהבה וענווה שזורה
- ח עוסק בהרבצת התורה בקובץ 'נועם שיח' להאירה
- ט לשם ולתהילה ידועים פעולותיו הברוכות לקהילה ולחבורה
- י הודמנות לנו לברכו מקרב לבנו במעט מילין לדברה
- יא הן' לו ולב"ב הצלחה בכל מעשי ידיהם להכבירה
- יב מינה אורך ימים ושנות חיים יושפע עליכם להאירה
- יג חד משמאלה עושר וכבוד ברעה צלולה ובהירה
- יד וסף עליכם ככם רוב נותן וקדושה מכל יוצ"ח להזהירה
- טו כות התורה ולומדיה יגן עליכם מכל צרה וצוקה לשמרה
- טז עז משוכן גליון ילוכם בכל צער ושעל בדרך ישרה
- טז תורה וגדולה במקום אחד תבורכו בשפה נעימה וברורה
- טז דר העבודה תוכו לראות מהרה בבניין בית הבחירה

המברכים
מכון נועם שיח קראסנא

